

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Bojan Cvejić, Vida Petrović Škero, Višnja Arandžević, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Snežana Andrejević, Jelka Jovanović, Zorica Višnjić i Dragan Đorđević, na sednici održanoj 30.1.2020. godine, većinom glasova donosi

ODLUKU

Tekstovima “Dok ministar odugovlači, princeza i ćerka rade šta hoće” i “Karađorđevići traže sliku od muzeja, da bi odložili vraćanje vrednih dela”, objavljenim 29. novembra i 8. decembra 2019. godine, dnevni list “Blic” **prekršio je tačku 3 Odeljka V (Novinarska pažnja) Kodeksa novinara Srbije**, po kojoj je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.

Nalaže se dnevnom listu “Blic” da ovu odluku objavi u svom štampanom izdanju u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture i informisanja podnelo je žalbu Savetu za štampu zbog dva teksta, kojima je, po njihovom mišljenju prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Novinarska pažnja i Odnos prema izvorima informisanja. Kako je navedeno u žalbi, novinarka je iznošenjem netačnih informacija, obmanula građane, kojima se neosnovano sugerise da je navodno “zatezanje” u vezi sa vraćanjem slika iz Dvora u Narodni muzej u vezi sa tim što je ministar član Krunskog saveta. U žalbi se, između ostalog, navodi da je u vezi sa pojedinim pitanjima konsultovan samo jedan, ili samo anonimni izvori, te da su namerno izostavljene određene informacije koje je novinarka dobila iz Ministarstva ili mogla da čuje u ministrovij izjavi na televiziji.

U odgovoru na žalbu advokat “Blica” Dušan Stojković odbacio je tvrdnje da je prekršen Kodeks novinara, navodeći, između ostalog, da je autorka tekstova postupala sa dužnom novinarskom pažnjom, kontaktirala više nezavisnih izvora, poštujući njihov zahtev za anonimnošću, dok je istovremeno preneto izjašnjavanje Ministarstva, “čime je u potpunosti omogućeno državnom organu da se izjasni o činjenicama o događaju od interesa za javnost, o kojem svi građani Republike Srbije imaju pravo da budu potpuno, blagovremeno i istinito obavešteni.” Ističe se i da je novinarka jasno napravila razliku između činjenica i komentara, odnosno vrednosnih sudova, a čitaocima ni na koji način nije osporeno pravo da samostalno zasnuju svoje mišljenje.

Članovi Komisije za žalbe ocenili su da postoji javni interes da se piše o ovoj temi, ali da ona nije obrađena na najbolji način, odnosno da tekstovi u profesionalnom smislu imaju nedostataka. Ipak, izvesna “trajavost” sa kojom su tekstovi napisani, u većem delu ne predstavlja prekršaj Kodeksa. Novinarka prenosi odgovore Ministarstva uglavnom korektno i ima pravo na svoje vrednosne ocene. Tekstovi sadrže više anonimnih izvora, ali to, samo po sebi, takođe nije povreda etičkih normi profesije, jer je moguće da od zvaničnih izvora, na Dvoru, recimo, nije ni mogla da dobije bilo kakvu informaciju.

Ono što, po mišljenju Komisije, predstavlja prekršaj Kodeksa jeste to što novinarka pojedine informacije objavljuje selektivno, izostavljajući podatke koji mogu bitno da utiču na stav čitalaca. Takav je slučaj, recimo, sa spekulacijama u vezi sa sporom o šestoj slici, koje su zasnovane na anonimnim izvorima iz Ministarstva. Ministar je u televizijskoj emisiji govorio o tome, što novinarka nije prenela (iako se u tekstu pozvala na drugi deo njegove izjave), već je navela da joj iz Ministarstva na to pitanje nije odgovoreno.

Komisija se izjašnjavala i o prekršaju tačke 4 Poglavlja I, po kojoj je novinar dužan da konsultuje što više izvora i da im omogući da iznesu svoj stav, jer je deo članova Komisije smatrao da nisu konsultovani svi relevantni izvori (Narodni muzej, Dvor...), ali, pošto je „za“ odluku da je prekršena ova odredba glasalo pet članova Komisije, dok je šest bilo „protiv“ nije bilo potrebne većine od osam glasova ni za jednu odluku.

Beograd, 30.1.2020.

Predsedavajući

Bojan Cvejić